

Šedesát let Vojena Ložka

Sixtieth birthday of Vojen Ložek

Petr Moucha¹

Abstract

Dipl.-Ing. Vojen Ložek, an expert in documentation and practical protection of nature, celebrated his 60th birthday in 2013. His admiration of nature evolved during field trips with his father, a renowned Czech natural scientist. After his studies at the Czech University of Agriculture, Vojen started to work for the Administration of the Czech Karst Protected Landscape Area in 1977. He was always interested mostly in practical care for nature. He became a local leading expert in the knowledge of nature in this area and the main author of nature management plans there.

Je k neuvěření, že mladík, kterého můžete potkávat téměř každý pracovní den chodit přes karlštejnský most při cestě do práce nebo z práce, oslavil letos v březnu šedesátiny. Ing. Vojen Ložek se narodil v rodině význačného českého přírodovědce a lékařky. Dětství a studentská léta strávil v Praze. Otec ho ale od mládí brával na své časté přírodovědné výpravy, většinou do vápencových oblastí v Čechách a na Slovensku. Sklony k vědecké práci v něm neprobudil, ale zcela jistě ho naučil mít rád a obdivovat přírodu. Český kras byl jedním z častých cílů víkendových expedic do přírody.

Vysokoškolské vzdělání Vojen získal na Vysoké škole zemědělské v Praze a ihned po jeho ukončení v roce 1977 začal pracovat na Správě chráněné krajinné oblasti Český kras (dále jen Správa), která byla tehdy součástí Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje. Po měsíčním působení nastoupil na roční základní vojenskou službu a po jejím ukončení se vrátil na stejné pracoviště, ale patřící již pod jinou organizaci, a to Český ústav ochrany přírody a krajiny. Pilně se věnoval praktické péči o přírodu a krajinu Českého krasu, zejména o přírodní rezervace. Jednalo se o složité období, kdy Správa byla odbornou organizací, která vypracovávala podklady pro rozhodování Krajského národního výboru a Ministerstva kultury a později Ministerstva životního prostředí.

Při praktické péči o nejceněnější části CHKO Správa spolupracovala s poměrně početnou skupinou dobrovolných ochránců přírody. Aktivitu těchto spolupracovníků Vojen úspěšně usměrňoval, zejména dozorem nad dodržováním ochranných podmínek rezervací a nad prováděním prací na zlepšení dochovaného stavu přírody. Při velmi skromném personálním obsazení pracoviště a s minimálními provozními finančními prostředky se dařilo zabezpečit informační systém pro návštěvníky Českého krasu, označit a udržovat označení hranic všech maloplošných chráněných území i celé CHKO. Ještě v době, kdy v celém oboru nebyla k dispozici moderní výpočetní technika, získal Vojen z vlastní iniciativy široké znalosti v tomto směru a začal při práci používat svůj první osobní počítač.

Od září 1991 byl na několik let pověřen vedením pracoviště Správy, které získalo od poloviny roku 1992 vydáním nového zákona o ochraně přírody a krajiny kvalitativně jiné postavení. Správa se kromě odborné organizace stala orgánem státní správy a získala poměrně rozsáhlé kompetence v ochraně přírody a krajiny, ale přibyla jí tím i značná odpovědnost. Od devadesátých let bylo možné díky finančním prostředkům zejména z „Programu péče o krajinu“ uskutečňovat náročnější opatření ke zlepšení stavu přírodního pro-

Obr. 1. Vojen Ložek v terénu na Bacíně. Foto I. Jančaříková.

Fig. 1. Vojen Ložek on the Bacín Hill during field work. Photo by I. Jančaříková.

středí. Mimo jiné se jednalo zejména o likvidaci nepůvodních druhů rostlin, údržbu lesostepních lokalit zavedením řízené pastvy ovcí a koz, obnovu naučných stezek a záchranu kriticky a silně ohrožených druhů rostlin. Zajišťování všech uvedených činností se Vojen ujal velmi důsledně a se zaujetím.

Třebaže bytostně nemá rád narůstající byrokracii, vítězí nad ní díky své systematickosti. Za více než tři desítky let působení na Správě se stal jedním z největších znalců krajiny a přírody Českého krasu. Svých vynikajících znalostí území využil při vypracování návrhu zonace CHKO. Zásadním způsobem se podílel na zpracování plánu péče o CHKO Český kras i při jeho obnově. Bohaté zkušenosti získává i téměř každoročními expedicemi do chráněných území, především vápencových oblastí Evropy. Je výborným fotografem, a tak archiv snímků Českého krasu i jiných přírodních území Evropy jistě nahradí doposud chybějící odborné publikace oslavence. Přes verbálně prezentovanou životní filozofii, že nemá cenu nic dělat, protože všechno stejně špatně dopadne, se Vojen ve skutečnosti podle ní nechoval. Je „pozitivní skeptik“, a proto usilovně pracuje a doufejme, že ještě mnoho dalších let bude úspěšně pracovat pro přírodu Českého krasu.

¹ 267 18 Karlštejn 155; petr.moucha@iex.cz
Český kras (Beroun), XXXIX (2013), 73, 1 obr.
© Muzeum Českého krasu, p. o., Beroun
ISSN 1211-1643
ISBN 978-80-87708-04-0